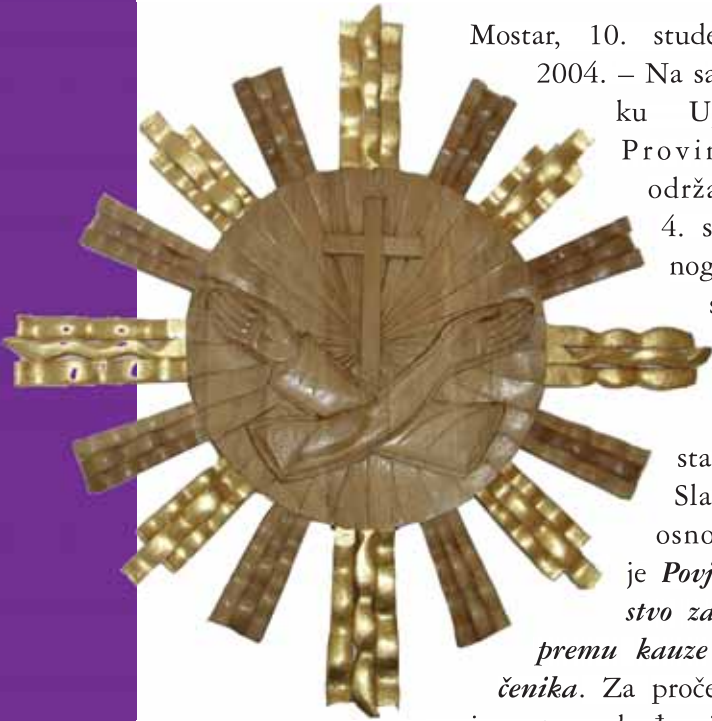

USTANOVLJENO POVJERENSTVO ZA PRIPREMU KAUZE MUČENIKA

Mostar, 10. studenoga 2004. – Na sastanku Uprave Provincije održanom 4. studenoga u s a -

mo-
stanu u Slanom, osnovano je *Povjerenstvo za pripremu kauze mučenika*. Za pročelnika povjerenstva određen je fra Ante Marić, a za članove povjerenstva fra Bazilije Pandžić, fra Vendelin Karačić, fra Jozo Zovko, fra Jozo Vasilj i fra Branimir Musa.

U cijelom hrvatskom narodu i šire naš samostan na Širokom Brijegu, uz to što je poznato Gospino svetište, upisan je u svijesti vjernika kao mjesto pogibije naše nevine subraće. U razdoblju 1942. – 1945. partizani su ubili šezdeset i šestoricu fratara, članova naše Provincije. Godine 1945. ubili su trideset članova našeg širokobriješkog bratstva u samostanu na Širokom Brijegu i oko njega, bez suda, samo zato što su katolički redovnici – »In odium fidei«.

Metkom u zatiljak i spaljivanjem dvanaestorice profesora čuvene Širokobriješke gimnazije 7. veljače 1945. u samostanu na Širokom Brijegu, neprijatelji vjere htjeli su ubiti našu Provinciju upravo tu, u samostanu gdje je ona nastala. U godinama komunističke strahovlade nije se smjelo ni doći do skloništa u samostanskom vrtu gdje su spaljena njihova tijela.

Ta su vremena iza nas. Vrijeme je da se svjedočanstvo vjere naše nevino preminule braće predstavi Crkvi. Mnoštvo vjernika već ih štuje kao mučenike. Zbog toga Provincija ustanovljuje *Povjerenstvo za pripremu kauze mučenika*.

TRAGOM POGUBLJENE BRAĆE

Mostar, 12. travnja 2005. – Nakon sv. mise kojom je 7. veljače 2005. obilježena 60-ta obljetnica smaknuća hercegovačkih fratara na Širokom Brijegu i apela provincijala fra Slavka Solde da nam svatko onaj tko išta zna o mjestu njihova smaknuća ili bilo čemu drugom javi, ili Provincijalatu ili Povjerenstvu za pripremu kauze mučenika hercegovačkih franjevac, 10. veljače 2005. uslijedio je telefonski poziv iz Zagvozda da su na lokalitetu Sudišće pobijeni i ukopani »širokobriški pratri«. Temeljem te vijesti pošao sam 11. veljače 2005. u Zagvozd župniku don Jakovu Cikojeviću. Tog sam dana sa župnikom bio kod Vla-

Žica i kosti provirili su iz zemlje

dimira Čaglja (koji je zvao telefonom), potom kod Jakova Radića i kod kuće na Sudišću u kojoj su, po njihovim kazivanjima, fratri ubijeni. Dana 14. veljače, nakon sv. mise za pobijene mostarske fratre u franjevačkoj crkvi u Mostaru, provincijal sastavlja zamolbu župniku i načelniku Općine Zagvozd da nam dopuste i s nama budu na lokalitetu Sudišće, kako bismo utvrdili ima li tu ostataka ubijenih ljudi. Zamolbu smo potpisali provincijal i ja kao pročelnik Povjerenstva. Sutradan sam otišao u Zagvozd župniku i s njim zajedno u zgradu Općine g. načelniku. Načelnik nam, pod ur. br. 2129/06-01-05-01, 25. veljače 2005. dopušta utvrđivanje stanja na lokalitetu Sudišće uz »maksimalnu pomoć u obilježavanju mjesta pogibije i pronalaženju posmrtnih ostataka«.

Čim su vremenske prilike bile pogodnije, uz provincijalovo dopuštenje, s prof. arheologije Tihomirom Glavašom krenuo sam na lokalitet. Bilo je to 6. travnja 2005. Po dogovoru smo od župnika i načelnika Zagvozda dobili

trojicu radnika i započeli radove na lokalitetu Sudišće. Pokusnim iskopavanjem već se na dubini 40 – 50 cm naišlo na rebrene ljudske kosti. Strojno je podignut površinski sloj zemlje te je daljnjim pozornim arheološkim iskopavanjem otkriveno ukopno mjesto (cca 2,5 x 2 m) sa 17 tijela. Ruke su tih ljudi zavrnutе na leđa i vezane žicom – sajlom, mnogima je ista žica oko vrata i oko gležanja. Odjeća je na njima strunula, kosti su u trošnom stanju. Naišli smo na puce, kopče od remenja i jednu krunicu. Tada smo 8. travnja obustavili radove i zajedno s načelnikom Općine pronađeno prijavili MUP-u. Policija je odmah izašla na lokalitet, a prof. Glavaš i ja dali smo iskaze. Iskopavanje je obustavljeno do izlaska istražnog suca, a organizirano je i danonoćno bdijenje na lokalitetu.

O svemu je 6. travnja preko gđe. Gordane Turić pismeno obaviješteno i saborsko povjerenstvo RH. Gordanu Turić sam zajedno s načelnikom Općine Zagvozd posjetio 23. ožujka 2005. u Imotskom kako bismo ju zamolili za dr-

žavnu potporu u slučaju da se naide na posmrtnе ostatke. Obećana je svesrdna pomoć hrvatske države. Istražni sudac na lokalitet dolazi u srijedu 13. travnja 2005. i tada će se pristupiti konačnom dovršenju arheološkog iskopavanja, potom će nastupiti forenzičari, patolozi i konačno DNK analiza da bi se utvrdio identitet pronađenih tijela.

Htjeli smo sve ovo u miru i bez novinara privesti do konačnog ishoda, ali to danas valjda više nije moguće. Otežavajuće je bilo i to što se u župi Zagvozd već godinama javno na 10. travnja moli odrješenje za mučki ubijene na lokalitetu Jerkuša – Šuvarov Dolac i Sudišće. Stoga se ispričavamo i članovima Povjerenstva i svoj subraći u Provinciji da su vijest saznali s HRT-a. To nam ni u kom slučaju nije bila namjera. O svemu što će se dalje događati cijela će Provincija biti na vrijeme obaviještena putem provincijskog glasila Mir i dobro *Vijesti*.

*fra Ante Marić,
pročelnik Povjerenstva za pripremu
kauze mučenika*

DOKUMENTI O DOGAĐAJIMA U LEPOJ BUKVI – MACELJSKOJ ŠUMI 4./5. LIPNJA 1945.

Mostar, 19. listopada 2005. (MIRIAM) – Unatoč prešućivanju i progonu onih koji pokušavaju svjedočiti, do nas su doprli određeni dokumenti o stravičnim događajima u Lepoj Bukvi u Maceljskoj šumi 4./5. lipnja 1945. kada je bez suda ubijen 21 svećenik i bogoslov. Dio je to bleiburške tragedije tijekom koje su, kako povjesničari svjedoče, partizani pobili oko 300.000 golorukih hrvatskih vojnika i civila. Donosimo neke izvatke iz dokumenata.

Iz *Kronike franjevačkog samostana u Krapini, XXI., Veri martyres pro fide et patria*

»6. 5. u nedjelju poslije podne bježi preko Krapine hrvatska vlada, vojska i ostalo pučanstvo prema Austriji. Tih dana je prava seoba naroda. Četiri dana vidimo goleme kolone auta, kamiona, kola i nepregledna povorka pješaka gdje idu da traže utočište i spas kod Angloamerikanaca. Strava i žalost je narasla do vrhunca, i

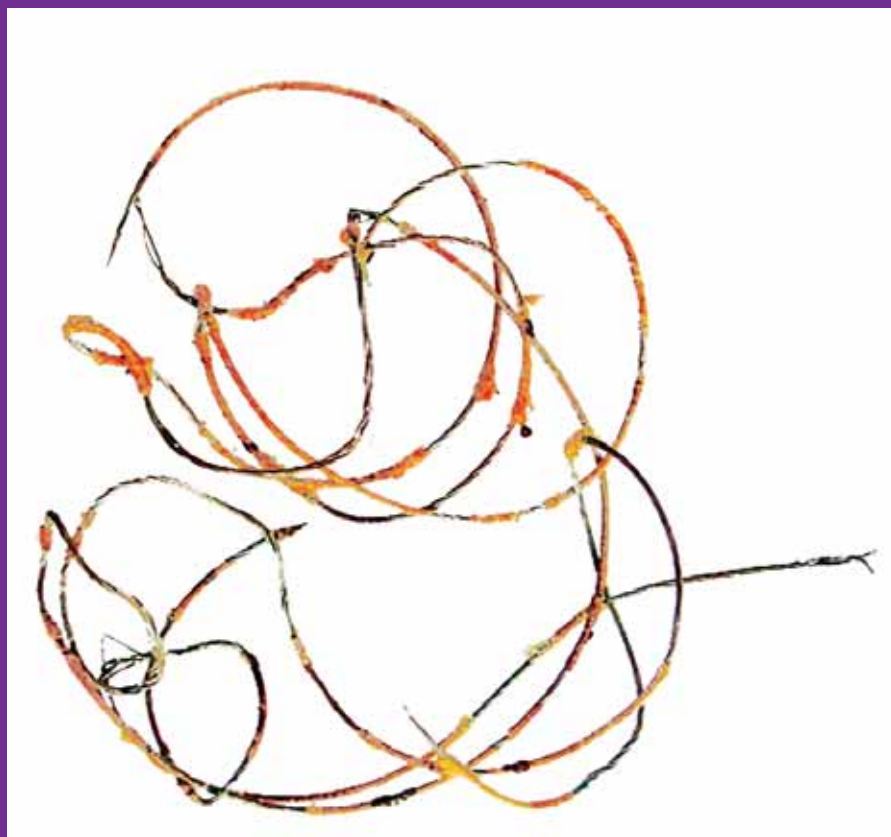
da je to dulje trajalo, kako mnogi vele, mogli bi izgubiti pamet. 9. 5. pod večer u srijedu prije samoga Spasova Krapina je prazna, sve se povuklo prema granici, jer eto već dolazi partizanska i crvena vojska.

10. 5. na Spasovo već je izvješena zastava sa crvenom zvijezdom i na našem samostanu. Tog dana se slavilo oslobođenje, po Krapini se galami i pjevaju partizanske pjesme. A nas je probo sedmerostruki mač! Nakon par dana vidjelo

STOPAMA POBIJENIH

glasilo Vicepostulature postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subračé«

*Žica kojom su bili vezani
pobijeni u Zagvozdu*

*Ostatci krunice i
habita pobijenih
fratara u
Zagvozdu*

Godina 1., broj 1 (1), Humac, srpanj, 2008., cijena 3 KM (12 kn)

